

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ADLIYA VAZIRLIGIDA
DAVLAT RO'YXATIDAN O'TKAZILDI
RO'YXAT RAQAMI: 3320
2021 - yil 17 - sentabr

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI MARKAZIY BANKI BOShQARUVINING
ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг эсдалик пул белгиларини тайёрлаш, сотиш ва қайтариб харид қилиб олиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқаруви **қарор қилади:**

1. “Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг эсдалик пул белгиларини тайёрлаш, сотиш ва қайтариб харид қилиб олиш тартиби тўғрисидаги низом” иловага мувофиқ тасдиқлансин.
2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Марказий банк раиси

Тошкент ш.
2021 йил 14 сентябрь,
1/7 сон

Нурмуратов М. Б.

**Давлат асиллик даражаси
палатаси бошлиғи**

Тошкент ш.
2021 йил 07 сентябрь,

Келишилди:

Xudayberdiyev B. B.

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки бошқарувининг
2021 йил “14” сентябрдаги
1/7 сон қарорига
ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг эсдалик пул белгиларини
тайёрлаш, сотиш ва қайтариб харид қилиб олиш тартиби тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Марказий банки (бундан буён матнда Марказий банк деб юритилади) томонидан муҳим саналарга оид ҳамда нумизматика ва коллекциялаш мақсадларида пул белгиларини, шунингдек қимматбаҳо металллардан тайёрланган пул белгиларини (бундан буён матнда эсдалик пул белгилари деб юритилади) тайёрлаш, сотиш ва қайтариб харид қилиб олиш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Эсдалик пул белгилари муомаладаги банкноталар ва тангалар каби Ўзбекистон Республикаси ҳудудида номинал қийматга эга нақд пул шаклидаги қонуний тўлов воситаси ҳамда номинал қийматидан юқори баҳоланувчи нумизматика, коллекциялаш, инвестиция ва жамғариш объектлари сифатида муомалада бўлиши мумкин.

2. Эсдалик пул белгиларини сотиш ва қайтариб харид қилиб олиш нархлари оммавий ахборот воситаларида ҳамда Марказий банкнинг расмий веб-сайтида эълон қилинади.

Марказий банкнинг расмий веб-сайтида муомалага чиқариладиган эсдалик пул белгиларини сотадиган ва қайтариб харид қилиб оладиган Марказий банкнинг ҳудудий бош бошқармалари ва тижорат банк филиаллари (бундан буён матнда шохобча деб юритилади) тўғрисидаги маълумотлар эълон қилиниб борилади.

Марказий банк қимматбаҳо металллардан тайёрланган эсдалик пул белгиларини сотиш ва қайтариб харид қилиб олиш нархларини шакллантиришда қўлланиладиган қимматбаҳо металл нархини ҳар ҳафтада камида бир марта миллий валютада ушбу Низомнинг **1-иловасига** мувофиқ белгилайди ва ўзининг расмий веб-сайтида эълон қилади.

2-боб. Эсдалик пул белгиларини тайёрлаш

3. Марказий банк томонидан банкнота ва тангалар кўринишидаги, турли хил хом ашёлардан, жумладан қимматбаҳо ва бошқа металллардан тайёрланган, аҳамиятга молик турли мавзуларга бағишланган, чекланган миқдорда эсдалик пул белгилари муомалага чиқарилади.

4. Муомалага чиқариладиган эсдалик пул белгиларини тайёрлашда инсон саломатлиги учун хавфсиз бўлган хом-ашёлардан фойдаланилади.

5. Эсдалик пул белгилари дизайнида қуйидаги элементлар акс эттирилиши мумкин:

муқаддас қадамжолар ва тарихий обидалар, замонавий меъморчилик объектлари тасвирлари;

буюк сиймолар ижоди ва фаолиятига бағишланган тасвирлар, портретлар ва ҳайкаллар суръатлари;

миллий анъаналар ва кадриятларга доир тасвирлар;

замонавий даврнинг муҳим воқеаларини, жаҳон тарихи, умумжаҳон маданияти ва кадриятларини ифода этувчи тасвирлар.

6. Эсдалик пул белгиларининг мавзуси, адади, номинали, техник хусусиятлари, хом ашёси, метали ва қотишмалари тури, уларнинг асиллик даражаси, зарб этиш сифати ва муомалага чиқариш санаси Марказий банк бошқаруви томонидан белгиланади.

3-боб. Эсдалик пул белгиларини сотиш

7. Қимматбаҳо металллардан тайёрланган эсдалик пул белгилари шохобчалар томонидан бевосита жисмоний ва юридик шахсларга сотилади.

Эсдалик пул белгиларини сотиш ва уларни етказиб бериш ишлари буюртмачилар билан тузилган шартномаларга мувофиқ амалга оширилади.

8. Қимматбаҳо металллардан тайёрланган эсдалик пул белгиларини сотиш нархи Марказий банк томонидан ҳар ҳафтада камида бир марта қимматбаҳо металл нархи ва Марказий банк бошқаруви томонидан тасдиқланадиган маржага асосан ушбу Низомнинг [2-иловасига](#) мувофиқ белгиланади.

9. Қимматбаҳо металллардан тайёрланмаган эсдалик пул белгилари муомаладаги (циркуляцион) пул белгилари билан бир қаторда нақд пулдаги ҳисоб-китобларда ўз номинал қиймати бўйича қабул қилинадиган ойлик иш ҳақи, пенсия, нафақа, омонат ва бошқа тўловлар орқали муомалага чиқарилади.

10. Норезидентлар томонидан республика ҳудудига ташриф буюрмасдан эсдалик пул белгиларини сотиб олиш онлайн тарзда (Марказий банкнинг ёки бошқа тегишли банкнинг расмий веб-сайти орқали мурожаат қилиш йўли билан) амалга оширилиши мумкин.

Бунда эсдалик пул белгиларини сотиш нархи тўлов амалга ошириладиган кундаги Марказий банк томонидан белгиланган валюталарни расмий айирбошлаш курси етказиб бериш (почта) харажатларини ҳисобга олган ҳолда, хорижий валютанинг сўмга нисбатан курсига мувофиқ хорижий валюта эквивалентида кўрсатилади.

Шохобчаларнинг тегишли ҳисобварағига норезидентлар томонидан амалга оширилган тўлов маблағлари келиб тушгандан сўнг, эсдалик пул белгилари почта орқали юборилади.

4-боб. Эсдалик пул белгиларини қайтариб харид қилиб олиш

11. Қимматбаҳо металллардан тайёрланмаган эсдалик пул белгилари муомаладаги (циркуляцион) пул белгилари билан бир қаторда нақд пулдаги ҳисоб-китобларда ўз номинал қиймати бўйича шохобчалар орқали қабул қилиниши ва муомаладаги пул белгиларига айирбошлаб берилиши мумкин.

Қимматбаҳо металллардан тайёрланган эсдалик пул белгиларини қайтариб харид қилиб олиш нархи ушбу эсдалик пул белгилари топширилган кундаги қимматбаҳо металл нархи ва ушбу нархга қўлланиладиган Марказий банк бошқаруви томонидан тасдиқланадиган чегирмага асосан Марказий банк томонидан мазкур Низомнинг [3-иловасига](#) мувофиқ белгиланади.

12. Шохобчалар томонидан қайтариб харид қилиб олинган қимматбаҳо металллардан тайёрланган эсдалик пул белгилари уларнинг асиллик даражасини аниқлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат асиллик даражасини белгилаш палатаси (бундан буён матнда Асиллик палатаси деб юритилади) томонидан техник экспертизадан (қимматбаҳо металлларнинг миқдорий хусусиятларини аниқлашда, яхлитлигини бузиш орқали, яъни ундан қирқиш, пармалаш йўли билан намуна олиб ёки олмасдан тадқиқот қилиш) ўтказилади.

Қимматбаҳо металлдан тайёрланган эсдалик пул белгиларининг асиллик даражасини аниқлаш мақсадида ўтказиладиган техник экспертиза учун тўлов Марказий банк ва Асиллик палатаси ўртасида тузилган шартнома асосида амалга оширилади ҳамда эсдалик пул белгилари эгаларидан ундирилмайди.

13. Қимматбаҳо металлдан тайёрланган эсдалик пул белгиларини қайтариб харид қилиб олишда жисмоний шахс ёки юридик шахс вакилининг шахсини тасдиқловчи ҳужжати асосида мазкур Низомнинг [4-иловасига](#) мувофиқ эсдалик пул белгиларини қайтариб харид қилиб олиш тўғрисида далолатнома (бундан буён матнда далолатнома деб юритилади) расмийлаштирилади.

14. Далолатнома уч нусхада тузилади, биринчи нусхаси шохобчага, иккинчи нусхаси эсдалик пул белгиси эгасига, учинчи нусхаси эсдалик пул белгиси билан бирга Асиллик палатаси томонидан техник экспертизадан ўтказиш учун Марказий банкнинг масъул вакилига (бундан буён матнда масъул вакил деб юритилади) берилади.

15. Далолатнома расмийлаштирилгандан сўнг етти иш кунидан кечиктирмасдан қимматбаҳо металлдан тайёрланган эсдалик пул белгилари масъул вакил томонидан Асиллик палатасига техник экспертизадан ўтказиш учун тақдим қилиниши лозим.

16. Асиллик палатаси далолатнома ва эсдалик пул белгиларни қабул қилиб олганидан сўнг, етти иш кунидан кечиктирмасдан масъул вакилга техник экспертиза яқунланганлиги хақидаги хабар беради.

17. Марказий банк Асиллик палатасининг техник экспертиза ўтказилганлиги тўғрисидаги далолатномасини олганидан сўнг, қимматбаҳо металлдан тайёрланган эсдалик пул белгиларини қайтариб харид қилиб олган шохобча орқали унинг эгаси билан ҳисоб-китобларни икки иш кунидан ошмаган муддатда амалга оширади.

5-боб. Қимматбаҳо металлдан тайёрланган эсдалик пул белгиларининг асиллик сертификати

18. Қимматбаҳо металлдан тайёрланган эсдалик пул белгилари уларнинг техник хусусиятларини тасдиқловчи асиллик сертификати билан бирга муомалага чиқарилади. Асиллик сертификати идентификация серия рақамига эга бўлади.

19. Асиллик сертификати йўқолган ёки яроқсиз ҳолга келган тақдирда янгисига алмаштириб берилмайди ҳамда ушбу сертификатга тегишли бўлган эсдалик пул белгилари мазкур Низомга мувофиқ шохобчалар томонидан қайта харид қилиб олинади.

6-боб. Яқуний қондалар

20. Мазкур "Низом" талабларининг бузилишида "айбдор" бўлган "шахслар" қонун белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

21. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат асиллик даражасини белгилаш палатаси билан келишилган.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг
эсдалик пул белгиларини сотиш
ва қайтариб харид қилиб олиш тартиби тўғрисидаги
низомга
1-ИЛОВА

Қимматбаҳо металл қийматининг ҳисоб-китоби

1 грамм соф қимматбаҳо металлнинг баҳоси куйидаги формула асосида ҳисобланади:

$P_{G/US} = ((P_w / Y) * E_{CB})$ вергулдан сўнг икки хонага қадар яхлитланади, бунда:

$P_{G/US}$ — бир грамм қимматбаҳо металл учун сўмдаги нарх;

P_w — Лондон қимматбаҳо металллар ассоциацияси фиксинг нархи (долл./тр.унц.);

Y — бир трой унциясининг метрик граммдаги эквиваленти (1 трой унцияси = 31,1035 грамм);

E_{CB} — 1 АҚШ доллари учун Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг сўмга нисбатан ўрнатилган курси.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг
эсдалик пул белгиларини сотиш
ва қайтариб харид қилиб олиш тартиби
тўғрисидаги низомга
2-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қимматбаҳо металлардан
тайёрланган эсдалик пул белгилари қийматининг ҳисоб-китоби**

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қимматбаҳо металлардан тайёрланган эсдалик пул белгиларини сотиш нархи қуйидаги формула асосида ҳисобланади:

$\Sigma = V * P_{G/UZS} * (1 + \frac{M}{100\%})$ вергулдан сўнг икки хонага қадар яхлитланади, бунда:

Σ — Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қимматбаҳо металлардан тайёрланган эсдалик пул белгилари учун сўмда тўланадиган қиймат;

V — Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қимматбаҳо металлардан тайёрланган эсдалик пул белгиларининг граммдаги оғирлиги;

$P_{G/UZS}$ — бир грамм қимматбаҳо металл учун сўмдаги нарх;

M — Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқаруви томонидан тасдиқланган маржа миқдори (фоизда).

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг
эсдалик пул белгиларини сотиш
ва қайтариб харид қилиб олиш тартиби
тўғрисидаги низомга
3-ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қимматбаҳо металлардан
тайёрланган эсдалик пул белгиларини қайтариб харид қилиб олиш қийматининг
ҳисоб-китоби**

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қимматбаҳо металлардан тайёрланган эсдалик пул белгиларининг қайтариб харид қилиб олиш нархи қуйидаги формула асосида ҳисобланади:

$$\Sigma = V * P_{G/UZS} * \left(1 - \frac{D}{100\%}\right)$$
 вергулдан сўнг икки хонага қадар яхлитланади, бунда:

Σ — Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қимматбаҳо металлардан тайёрланган эсдалик пул белгилари учун сўмда тўланадиган қиймат;

V — Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қимматбаҳо металлардан тайёрланган эсдалик пул белгиларининг граммдаги оғирлиги;

$P_{G/UZS}$ — бир грамм қимматбаҳо металл учун сўмдаги нарх;

D — Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқаруви томонидан тасдиқланган чегирма миқдори (фоизда).

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг
эсдалик пул белгиларини сотиш
ва қайтариб харид қилиб олиш тартиби тўғрисидаги
низомига
4-ИЛОВА

**Эсдалик пул белгиларини қайтариб харид қилиб олиш тўғрисидаги
ДАЛОЛАТНОМА**

_____ (туман) шаҳар

20__ йил «__»

Ушбу далолатнома _____

(шоҳобчанинг номи)

(ҳодимнинг Ф.И.О.)

томонидан расмийлаштирилди ва _____

(турар жой ёки рўйхатдан ўтган манзили)

_____ дан

(жисмоний шахс ёки юридик шахс вакилининг Ф.И.О.)

қуйидаги Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қимматбаҳо металлдан тайёрланган эсдалик пул
белгилари қайтариб харид қилиб олиш учун қабул қилинди:

Г/р	Эсдалик пул белгиси номи	Номинал қиймати	Металл ва асиллик даражаси	Вазни (грамм да)	Сони (рақамл ар ва сўзлар билан)
	1	2	3	4	5

Мен, _____

(жисмоний шахс ёки юридик шахс вакилининг Ф.И.О.)

юқорида кўрсатилган рўйхатни тасдиқлайман ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат
асиллик даражасини белгилаш палатаси томонидан техник экспертиза ўтказишга розилик бераман.

_____ (сана)

_____ (имзо)

Қабул қилиб олган ходим _____

(сана)

_____ (имзо)